

Gammeldags jul på Breidablikk Søndag 10. desember

Ta en pause fra shopping og omgang med blinkende plastnisser! Kom heller og opplev den gode, gammeldagse julestemningen når Stavanger Museum inviterer til julefest på Breidablikk søndag 10. desember kl. 11-16.

Breidablikks gamle stuer er pyntet til jul, og i låven fra 1852 blir det servering av julegrøt og smultringer. Her kan du også oppleve et koselig juleshow med Nina Næsheim kl. 13 og 14.30.

I juleverkstedet kan du lage julepynt, pynte adventsmandarin og lage dine egne sjokoladefigurer. Det blir høytlesning av julefortellinger i biblioteket, og ute kan barna ri på ponnier eller kjøre med hest og kjerre. På låven er det dyr og muligheter til å hoppe i høyet. Nissen kommer selvsagt også.

Hjertelig velkommen!

C-post

Redaksjon: Tove K. Galta
Ansvarlig redaktør: Ove Magnus Bore

Avsender: Stavanger Museum
Muségt. 16
4010 Stavanger

post@stavanger.museum.no

Museums - Tidende

INFORMASJONSAVIS FOR STAVANGER MUSEUM NR. 4 DESEMBER 2006 16. ÅRGANG

ØKT EVNE TIL SAMHANDLING

I forslaget til statsbudsjett for Kultur- og kirkedepartementet, som ble lagt fram i begynnelsen av oktober, foreslås det en økning i bevilgningen til Stavanger Museum på 1,3 millioner kroner. Dette forslaget mottas med glede. Museet, Stavanger kommune og Rogaland fylkeskommune har presset på staten for å få denne økte bevilgningen, slik at den påbegynte prosessen med konsolidering av småmuseer i Stavanger kan fullføres.

I løpet av 2006 er Den Kombinerte Indretning, dvs. medisinmuseet, og Norsk Grafisk Museum blitt integrert i Stavanger Museum. Når den foreslåtte økningen i bevilgning blir vedtatt av Stortinget, kan også Norsk Barnemuseum og Vestlandske Skolemuseum integreres i Stavanger Museum.

Sommeren 2007 vil Stavanger Museum stå for driften av en rekke museumsanlegg over hele byen – hovedbygget i Muségaten, Vestlandske Skolemuseum på Kvalaberg, Den Kombinerte Indretning på SUS-området, Breidablikk og Ledaal, Norsk Barnemuseum på Sølvberget, Sjøfartsmuseet i Vågen, Hermetikkmuseet i Gamle Stavanger og Norsk Grafisk Museum i Sandvigå. Det blir en utfordring for publikum å holde fast på at alle disse enhetene er en del av Stavanger Museum. Men museets egne medarbeidere skal også løse en rekke nye utfordringer. Teknisk avdeling får flere anlegg å drifte og holde i orden. Pedagogene skal bevege seg fra en skoleklasse ved ett anlegg i en del av byen til en ny skoleklasse ved et annet anlegg i løpet av et friminutt. Stavanger Museums driftsøkonomi er ikke blitt særlig styrket gjennom konsolideringsprosessen.

Skal vi få mer museum ut av hver krone som bevilges til oss fra kommune, fylke og stat, må samhandlingen mellom medarbeiderne ved de enkelte anlegg, og samarbeid på tvers av fag styrkes vesentlig i forhold til dagens situasjon.

Stavanger-regionen er den tredje største byregionen i Norge. Publikum i en så stor by må kunne forvente at museene har åpent hele uken hele året. Så langt har anleggene ved Stavanger Museum bare vært åpne hele uken om sommeren. I ni av 12 måneder har Stavanger Museum bare hatt åpent på søndager. Norsk Barnemuseum har imidlertid hatt åpent hele året. Når Norsk Barnemuseum integreres i Stavanger Museum, velger Stavanger Museum å følge Barnemuseets tradisjon med hensyn til tilgjengelighet.

Fra 7. januar 2007 vil publikum kunne besøke følgende museumsanlegg alle dager unntatt mandager: Muségt. 16, Norsk Hermetikkmuseum, Sjøfartsmuseet og Norsk Barnemuseum. En så omfattende utvidelse av åpningstidene har selvfølgelig en prislapp. Utgiftene vil bli kr 700.000, men med flere besøkende vil inntektene forhåpentligvis bli større. Vi håper publikum vil sette pris på dette spranget i økt tilgjengelighet.

I ukene som kommer vil Stavangers befolkning bli seg bevisst at det skal åpnes en stor utstilling ved Stavanger Museum i begynnelsen av januar 2007. Utstillingen "Rovdyr inntar byen" skal vises i hovedbygget fram til påske. Vi gleder oss til utstillingen og håper både våre og publikums forventninger vil bli innfridd.

Gunnar Nerheim

Januar 2007: ROVDYR INNTAR BYEN!

Side 3

NYE UTSTILLINGER I KØ PÅ HERMETIKKMUSEET

Søndag 3. desember åpnet utstillingen *Rare "ting og tang" fra Hermetikkindustrien*. Visste du for eksempel at gresshopper og svanereder en gang ble hermetisert? Eller at det fantes et parti sardiner som ble lagt ned i mineralolje? Eller at kona til fabrikkieren Ragnvald Bjelland fisket en laks på 19 kilo? Mye rart fra *Tidsskrift for Hermetikkindustrien* sine sider. I tillegg kommer Norges største brisling noensinne (18,1 cm lang) til å bli stilt ut sammen med flere andre gjenstander. Kom og se!

Ser vi fram til februar 2007 kommer en praktfull fotoutstilling med tittelen *"Once upon a time... in Antarctica"* ("Det var en gang... i Antarktis"), av Stig Gustaffson. Store, flotte bilder av uberørt natur, dyreliv, landskap, klima og menneskelig aktivitet. Utstillingen har tidligere også vært vist i Sverige, Japan og Hong Kong. Selvfølgelig vil hermetikk museet benytte anledningen til å stille ut noen etiketter med forbindelse til polare oppdagelsesreiser.

Piers Crocker

Staute polarhelter på hver sin iddis: Amundsen og Scott

TO SKIPSFUNN I RYFYLKE

For halvannet år siden fant to sportsdykkere et anker på 20 meters dyp i innseilingen til Nedstrand. En helg i begynnelsen av oktober gjorde Stavanger Sjøfartsmuseum i samarbeid med Stavanger Dykkerklubb og Engøyholmen Kystkultursenter, en liten undersøkelse av stedet der ankeret ble funnet. I sandbunnen noen meter vekk fra ankeret fant vi to store kanoner på rundt 3 meters lengde. Størrelsen og formen på gjenstandene tyder på at det var et stort skip som forliste ved klippene engang på 1600- eller 1700-tallet. Ankerets og kanonenes plassering på sjøbunnen kan tyde på at skipet sank nokså fort etter at baugen traff berget. Det er ikke funnet andre gjenstander bortsett fra en steinrøys som kan være ballaststein. Sannsynligvis ligger det mye mer begravd i sjøbunnen. Vi har registrert flere lignende funn, men det spesielle her er størrelsen på kanonene og funnstedet ved Nedstrand. Slike kanoner var vanlige om bord på større orlogsfartøyer i den dansk-norske flåten, men vrakene ligger ofte på ytterkysten eller i hovedleden. Kanskje har funnet sammenheng med Nedstrands rolle som tollsted og handelssted på 1600-tallet. Vi har ikke funnet noen beretninger som kan fortelle hvilken type skip det var eller hvor det kom fra. Sannsynligvis kan nye marinarkeologiske undersøkelser gi mer informasjon om det mystiske forliset.

I en grunn bukt på Fogn ligger det rester etter et fartøy som er atskillig eldre. I fjor sommer fikk vi en datering som antyder at skipet er fra rundt 1250 AD, noe som gjør det til Rogalands eldste kjente skipsvrak. Skroget er ca 14 meter langt og 4 meter bredt, men det har antagelig vært både lengre og bredere. I form har fartøyet lignet vikingskipene. Det er klinkbygget med runde stevner, det hadde sideror og det har dekorative profiler langssetter hudbordene. Store deler av fartøyet er svært godt bevart, men forkullet treverk tyder på at det brant. I sommer gjennomførte Stavanger Sjøfartsmuseum en mindre undersøkelse av skipet og området rundt. Under et flatt steindekke i fjæra like ved baugen fant vi flere trestokker som var hogget til. Det lå også en under selve skipet. Sannsynligvis er steindekket og pelene rester etter en kaikonstruksjon. Dersom skipet og kaien er samtidige er funnet svært uvanlig. Vi håper derfor det blir mulig å gjennomføre en større undersøkelse til sommeren.

De to skipsfunnene er fra perioder med stor aktivitet i Ryfylke. Det ene fra da tømmerhandelen var på sitt høyeste og Nedstrand var en av Rogalands mest internasjonale havner. Det andre fra da Avaldsnes var kongssete og aristokratiet på blant annet Gard, Hesby og Hebnes var blant kongemaktens nærmeste støttespillere.

Endre Elvestad

ROVDYR INNTAR BYEN!

I januar åpner en helt fantastisk rovdyrutstilling på Stavanger Museum i Muségt.16. Utstillingen "Predators" er innleid fra Natural History Museum i London, og viser rovdyr og deres våpen og strategier i jakten på byttedyr. Blant de spektakulære installasjonene finner vi blant annet en fem meter lang hvithai som beveger seg i jakten på byttet, en interaktiv kameleon med en vekt på 700 kg, samt en gigantisk giftedderkopp der beina dekker et område på tre meter, som de mest araknofobe av oss bør holde en viss avstand til. Utstillingen vil bli vist i museets store utstillingssal, der vi har måttet slå hull i ytterveggen for å få de største installasjonene på plass. I tillegg vil museet presentere et utvalg norske rovdyr, blant dem flere nye preparater som aldri før har blitt vist. Vi garanterer at utstillingen vil gi et uutslettelig inntrykk!

Tove K. Galta

Spektakulære installasjoner av rovdyr i bevegelse skal skremme folk til museet i januar

FYLKESFOTONETTVERK FOR ROGALAND FYLKE

Stavanger museum ved Sjøfartsmuseet og Kulturhistorisk avdeling deltar på møter i fotonettverket, som møtes minst to ganger pr. år. Her deltar representanter fra alle institusjoner i Rogaland som har fotosamlinger. Leder av styringsgruppa for nettverket er Målfrid Grimstvedt ved Jærmuseet, og Lisabet Risa på Statsarkivet er kontaktperson.

Fotonettverket skal fra våren 2007 starte opp en prosjektstilling for fotoregistrering i Rogaland, finansiert av prosjektmidler fra ABM-utvikling. Denne stillingen skal blant annet være med på å få i gang bruken av fotodatabaser på de ulike institusjonene, være med på å sette en minimumsstandard for fotoregistreringen, og få til en felles søkeportal på Internet for de ulike institusjonene og databasene.

Nettverket starter også opp sin egen nettside i løpet av første halvår av 2007. Nettsiden vil ligge på Rogaland Fylkeskommunes nettsider – vi kommer tilbake med nærmere adresse senere.

May Tove Nyrud